

LUÍSA VILLALTA.

Benvidos e benvidas outro día máis á nosa sección literaria de RADIO MEDE, unha viaxe pola literatura en podcast onde exploramos as voces poéticas que deixaron unha pegada no corazón da nosa terra.

(Música: “Claro de lúa” de Beethoven. Primeiros 10 segundos)

Hoxe mergullámonos no mundo de Luísa Villalta.

Luísa Villalta naceu na Coruña o 15 de xullo de 1957 e morreu o 6 de marzo de 2004 a causa dunha meninxite, coa idade de 46 anos, na súa cidade natal, onde residiu boa parte da súa vida e que foi materia tamén da súa obra.

“O meu nome é o da Cidade Alta
nacido onde a luz e o mar se están orixinando
mutuamente
nacín enfrente de min mesma
cando a Pescadería era un leito de sereas
e a serpe demorada na voz dos meus avós
vento dos ventos

Veño de aquí
unha historia de palabras
nas casas da cabeza e nos chanzos do corazón
palabras que son xente a murmurar de lonxe (...)”

Foi profesora de Lingua Galega e Literatura, violinista e escritora.

Luísa Villalta é unha destacada representante da cultura galega contemporánea, tanto no ámbito musical como no literario; a súa obra abrangue todos os xéneros (poesía, novela, teatro e ensaio), sempre desde unha perspectiva renovadora e orixinal.

“Esa son eu
rubindo unha e outra vez as escadas
dun mundo posíbel
separando sempre pola idade a teima
e a vontade íntima de voar

No alto a miña casa alta
e por cima un país nas nubes
lidando co sol difícil do Norte
que sempre se rende ás gadoupas do mar
e esquece ficar para quecerme”

Dentro do ámbito da poesía publicou os libros:

- *Música reservada.*
- *Ruído.*
- *Rota ao interior do ollo.*
- *En concreto.*
- *O Papagaio.*
- *As palabras ingrávidas.*

• No 2023, publicouse: *Pensar é escuro. Poesía reunida (1991-2004).*

Canto á narrativa temos:

- *Silénzio, ensaiamos.*
- *Teoría de xogos.*
- *As chaves do tempo.*

O teatro foi un xénero cultivado por ela desde moi cedo, con obras como:

- *“Concerto para un home só”,*
- *“O representante”*
- *“O paseo das esfínxes”*
- *“Os dóces anos da guerra”*

• No 2018 publicouse *Sinfonía de escenas: obra dramática completa de Luísa Villalta*

Tamén escribiu ensaio como:

- *O Don Hamlet de Cunqueiro: unha ecuación teatral.*
- *O Outro lado da música, a poesía : relación entre ambas artes na historia da literatura galega.*
- *Libro das columnas.*

Á parte da creación propia traduciu:

- *Manifesto por un novo teatro*, de Pier Paolo Pasolini,
- *Mandrágora*, de Niccolo Macchiavelli.

Ademais de todo isto, desenvolveu unha intensa actividade cultural: recitais de poesía, conferencias... Colaborou en varias publicacións como A Nosa Terra, Man Común, Festa da Palabra silenciada... E participou en organizacións como a Asociación de Escritores en Lingua Galega, o Foro pola Cultura Galega ou a Mesa pola Normalización Lingüística.

Á parte dos temas culturais, foi unha muller comprometida co momento en que lle tocou vivir e participou moi activamente nas mobilizacións de protesta pola catástrofe do Prestige, en contra da guerra de Iraq e na súa cidade natal en contra da especulación urbanística no barrio do Papagaio, solidarizándose coas prostitutas que alí vivían.

A amizade ten flor que rebenta nas paredes,
sobrevive na podremia mutua
e só precisa das fiestras abertas
onde nace e se deita o sol de dentro.
Compartir as cordas de tender a roupa
vibrantes de emoción e de necesidade
por aquelas cousas que a auga da vida
non dá lavado, pola dor que as esfrega,
deteriora, volve inúteis
e entón hai que poñelas a secar
ao ar das bocas abertas, xanelas asustadas.
Non é amor no sentido estrito da palabra
senón amor de luz, esa grande indiferencia
(...)

É a sexta muller protagonista do Día da Letras Galegas. Desde Rosalía a Luísa Villalta, unidas no compromiso e a profundidade da súa poesía, rematamos escoitando o poema que lle deu título á súa poesía reunida:
Pensar é escuro:

Pensar é escuro
como un muro de sombra imerecida:
do outro lado o sol, sempre ao outro lado,
lonxe, infinitamente lonxe
desta xanela á que rebota estremecida
a confusión que por min parece o ar,

e as auséncias que proxecto como sombras
dalgun min que eu non decido.

Pensar, pensar como en lexión
de criaturas espantosas que arrebatan
as explicacións mais simples da loucura.
E é así, porque a razón é tráxica,
como tráxico é calquer fin último,
calquer destino ao que se aboca a vida.

(Música: “Claro de lúa” de Beethoven. 10 segundos)

E ata aquí o noso episodio de hoxe. Grazas por acompañarnos e espero
que gozases desta viaxe literaria connosco. Vémonos no próximo episodio.